

BILAGOR

Undervisning

Kurs i Latinsk epigrafik VT 2014	s. 42
Forskarskolan Outland use and upland landscapes (“Utmark”). Dialogues with the Past, the Nordic Graduate School in Archaeology	s. 43
USI-Kurs Communicative Variation in Time and Space	s. 45
”Vardagsliv i den romerska antiken: arkeologiska och andra källor” Fortbildningskurs för lärare i klassiska språk	s. 49
Kurs på avancerad nivå i konstvetenskap	s. 50
Kurs Sicilien under antiken	s. 55

Vetenskaplig verksamhet

Redogörelser från stipendiater	ss. 56-61
--------------------------------	-----------

Föreläsningar, seminarier, utställningar och andra aktiviteter

ss. 62-77

Fotobilagan

s. 78 ff.

Vetenskaplig verksamhet

Undervisning

Kurs i Latinsk epigrafik VT 2014

24 februari – 12 mars

Program

Måndag 24 februari

Ankomst till Rom

Tisdag 25 februari

10–13: Kursintroduktion och introduktion till klassisk epigrafik (AB)

14.00: Visning av Svenska Institutets bibliotek (AC)

20.00: Gemensam middag på Otello alla Concordia, via della Croce 81

Onsdag 26 februari

10–12 Introduktion till epigrafisk metod, publikationer och handböcker. Övningsuppgifter. (AB)

14–16 ”Cui bono? An Introduction to Legal Epigraphy” (BS)

Torsdag 27 februari

10–12, 14–16 Preclassical epigraphy 1: ”The spread of the alphabet from Greece to Old Italy, and the internal spread of the alphabet among the early tribes of the Apennine peninsula. The adoption, re-designing and use of script.” Distribution of assignments. (KT)

Fredag 28 februari

11–13 Preclassical epigraphy 2: Seminar. Discussion of assignments (KT)

Lördag 1 mars

11.30: Funerary inscriptions and the construction of group identities (BS/TD) (Holländska inst.)

16.00 Välkomstdrink på Svenska institutet för den svenska och den holländska epigrafikkursen

Söndag 2 mars

11.30: Cursus honorum: senatorial and equestrian careers (BS/TD) (Holländska inst.)

Måndag 3 mars

Ledigt

Tisdag 4 mars

18.00: Cursus honorum: municipal careers (BS/TD) (Holländska inst.)

Onsdag 5 mars

10–12: Graffiti and cursive script. Examples from Pompei and Ostia (AB)

Torsdag 6 mars

09–12 Exkursion till Via Appia. Utdelning av uppgifter. (LH)

16–18: Vem byggde Peterskyrkan? Senantika byggnadsinskrifter och historien. (OB)

Fredag 7 mars

11–13: Seminarium och diskussion av uppgifter (LH)

16–18: "Theological statements or signatures. The message of inscriptions in some late antique baptisteries". Exkursion till Lateranbaptisteriet (vid S. Giovanni in Laterano) (OB)

Lördag 8 mars

Exkursion på egen hand med uppgifter: latinska inskrifter i Villa Borghese (LH)

Söndag 9 mars

Exkursion på egen hand: Den epigrafiska utställningen i Museo Nazionale Romano/Terme di Diocleziano

Måndag 10 mars

10–12 Introduction to Medieval epigraphy. Distribution of assignments. (AB)

Tisdag 11 mars

10–12 Medieval epigraphy in context: a walk through the Campo Marzio; discussion of assignments. Optional visit to the Museum of Crypta Balbi (AB)

Onsdag 12 mars

9–11: Kursavslutning (AB)

Forskarskolan Forskarskolan Outland use and upland landscapes ("Utmark"). Dialogues with the Past, the Nordic Graduate School in Archaeology

PhD Seminar in Rome April 28 - May 2

Programme

Monday April 28

Arrival in Rome and check-in at hotel (see below, under Accommodation).

Registration from 13:00 at the Swedish Institute in Rome, Via Omero 14 (see Map).

14.00

Welcome and introduction to the course

14.15

Eva Svensson and Tomáš Klír: *"Research history" of outlands: the Nordic Countries and Central European perspective*

Tuesday April 29

8.30

Margarita Fernández Mier: *Marginal or central spaces? Territories of communal use in the mountain areas of the Iberian Peninsula*

9.30

Dag Erik Færø Olsen: *Upland/mountain areas as an economic resource in early agrarian societies* (Opponent: Andreas Nilsson)

10.30

Gísli Pálsson: *Approaching Landscape: the use of remote sensing & geophysical prospection in Icelandic archaeological research*

(Opponent: Krista Karro)

11.15

Anna Sörman: *In the outlands or at the central stage? Situating Bronze Age metal working in relation to Late Bronze Age and modern land use*

(Opponent: Laura Bunse)

13.15

Andreas Nilsson: *Mapping a craft – the entanglement of bronze casting*

(Opponent: Kjetil Loftsgarden)

14.00

Anna Wessman: *Depicted Outlands – Rock Art areas as peripheral centers*

(Opponent: Marte Spangen)

15.00

Yassin Nyang Karoliussen: *Property rights and outland resources in Iron Age North Norway*

(Opponent: Dag Erik Færø Olsen)

Wednesday April 30

08.30

Mark Gardiner: *Does Outland mean poor land? Or was it just under-utilized? Evidence from Britain and Ireland*

9.30

Krista Karro: *Lakeside landscape: where the land meets the water*

(Opponent: Gisli Palsson)

10.30

Therese Nettet: *The social, political and economic relationship between outland production and the farm – methods and theoretical perspectives*

(Opponent: Andreas Hennius)

11.15

Joakim Kjellberg: *An urbanized outland – the outlands as source for urban demands or vice versa?*

(Opponent: Sidra Gulzar)

13.15

Martina Hjertman: *Urban marginality – on relations between physical and social outlands* (Opponent: Mugabowagahunde Maurice)

14.00

Marte Spangen: *Sámi circular offering sites – a comparative archaeological analysis*

(Opponent: Mikael Larsson)

15.00

Mugabowagahunde Maurice: *Drinking and the use of space in Great Lakes Africa*

(Opponent: Anna Wessman)

15.45

Sidra Gulzar: *Landscape of Harappan Cities*

(Opponent: Joakim Kjellberg)

Thursday May 1

9.00

Excursion to Blera and Civitella Cesi (Viterbo, Lazio) with Barbara Santillo Frizell.

We expect to be back in Rome c.18.00. Lunch will be served underway.

Friday May 2

9.15

Rainer Schreg: *Outlands in Central Europe – from colonialist to environmental perspectives*

10.30

Andreas Henniuss: *Early tar production and the discovery of Swedish upland*

(Opponent: Martina Hjertman)

11.15

Laura Bunse: *Prehistoric soapstone quarries in Arctic Norway*

(Opponent: Anna Sörman)

13.15

Kjetil Loftsgarden: *Betwixt Kula and Capitalism – small-scale seasonal markets in the early Middle Ages*

(Opponent: Yassin Nyang Karoliussen)

14.00

Mikael Larsson: *Archaeobotanical studies of Uppåkra and surrounding settlements*

(Opponent: Therese Nesset)

15.00 Closing remarks.

USI-kurs Communicative Variation in Time and Space

6-16 maj

Tuesday, 6th of May, Introduction day

Time	Activities	Responsible	Place
13.15- 15.15	General introduction and presentation <ul style="list-style-type: none"> - Participants - Teachers - Institute – Prof. Göransson introduces the institute Course schedule for the Rome visit Subdivision into groups	Bernardini, Carlquist, Göransson	SIR
15.45- 16.30	<i>Introduction:</i> Intertextual communication /communication of the aesthetics	Carlquist	SIR
16.30- 17.15	<i>Introduction:</i> Communication of Power	Mattera	SIR

Wednesday 7th, Communication of everyday life

10-10.15	<i>Coffee</i>		SIR
10.15-11	Seminar “Commercial and Political Communication in Italy”	Lombardi Vallauri	SIR
11.15-12	Seminar: “Casting discredit and types of negative evaluations. Examples from political talk shows and everyday life”	Poggi	SIR
12.15-13.00	<i>Seminar:</i> Communication of everyday life	Wiberg	SIR
13.00-13.45	Seminar “Antiquity and Modernity in Renaissance and Counterreformation Rome”	Broggio	SIR
13.45-14.15	Communication of everyday life: distribution of questions to consider: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedestrians in the streets of Rome 2. Intercultural symmetrical and asymmetrical interaction 3. Commercial and political ads in Rome 4. Spatial communication of Rome 	Lombardi Vallauri Wiberg	SIR
	Case studies: presentation of places: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pedestrians in the streets of Rome 2. Intercultural symmetrical and asymmetrical interaction 3. Commercial and political ads in Rome 4. Spatial communication of Rome 	Wiberg (1) Bernardini (2) Lombardi Vallauri (3) Carlquist (4)	In Rome

Thursday, 8th, Intertextual communication /communication of the aesthetics

9.15-10.15	Students’ reports from Case studies introduced by the teachers	Carlquist/Wiberg/Bernardini	SIR
10.30-11.15	Seminar: The communication of feelings in the classical tradition of painting during the 17 th and 18 th centuries.	Olin	
11.30-12.00	Intertextual communication and the communication of aesthetics, distribution of	Carlquist	

	<p>questions to consider:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Churches 2. Rhetorical art 3. Hidden borders in the city 4. Death 	<p>Olin Bernardini Wiberg</p>	
12.15 13.00	Seminar: Ethnographing public space. The inscription of the past in cultural artefacts	Tota	
14-17	<p>Case studies: presentation of places:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Churches 2. Rhetorical art 3. Hidden borders in the city 4. Death 	<p>Carlquist/ (1)/ Olin (2)/ Bernardini (3)/ Wiberg (4)</p>	In Rome

Friday, 9th, Power

9.15- 10.00	Students reports from Thursday's case studies introduced by the teachers	<p>Bernardini Carlqvist</p>	SIR
10.15.- 10.45	Political symbolism and massmovements in the 19 th century: the case of Rome	Mattera	SIR
10.45- 11.30	<p>Seminar: "Communication of power in the time of Augustus."</p>	Göransson	SIR
11.45- 12.30	<p>Seminar: "Northern Campo Marzio. The development of townscape in Rome during the 2nd to 3rd centuries AD."</p>	Boman	SIR
13.15-	Seminar:	Hökerberg	SIR

14.00	Foro Italico. Reflections on a contested heritage." The lecture is followed by a		
14.00-17.00	Case studies: presentation of places	Hökerberg Carlquist Bernardini	SIR Foro Italico

Monday, 12th,

10.00	Presentation of Roma 3	Merluzzi	Roma 3, Aula del Consiglio
	Students' reports of Friday's	Bernardini/Carlquist	
10.45-11.30	Seminar: Transformations in the Ostiense-Testaccio area between 1882 and 2006	Merluzzi	Roma 3 Aula del Consiglio
11.30-12.15	Seminar:	Mattera	Roma 3 Aula del Consiglio
13-15	Planning of in depth work in groups based on choice of theme	Bernardini, Carlquist, Mattera	Roma 3

Tue 13 th	9.15-11	Starting up of in depth works – practical information.	Carlquist/Bernardini Available for consulting/*other teachers, to be decided	SIR/Roma 3*
	11-17	In depth studies and field		In theme groups in Rome

Wed 14 th	9.15-11	Supervision	Carlquist/Bernardini *other teachers, to be decided	SIR/Roma 3*
----------------------	---------	-------------	--	-------------

	11-17	Field work		In theme groups in Rome
--	-------	------------	--	-------------------------

Thur 15th	9.15-11	Supervision	Carlquist/Bernardini *other teachers, to be decided	SIR /Roma 3*
	11-17	Field work		In theme groups in Rome

Fri 16 th	9.15-10.30	Student's presentations of the fieldworks so far	Bernardini/Carlquist/ Mattera/Göransson	SIR
	10.45-12.00	Supervision/consulting	Bernardini/Carlquist/ Mattera/Göransson	SIR

Vardagsliv i den romerska antiken: arkeologiska och andra källor "

Fortbildningskurs för lärare i klassiska språk vid Svenska Institutet i Rom
 12-18 juni 2014

Schema

- tor 12 juni Kursintroduktion i auditoriet på institutet kl. 09.00. Kaffe med personalen. Därefter ser vi Forum Romanum med Palatinen, Kejsarfora, Colosseum (exteriören) och Konstantinbågen. Välkomstmiddag på institutet kl. 19.30.
- fre 13 juni Avfärd från institutet kl. 08.00. Utflykt med lokaltåg till ruinerna av det antika Roms hamnstad Ostia. På e.m. (kl. 15.00) besök med specialtillstånd på Monte Testaccio i Rom.
- lör 14 juni Samling på Piazza Colonna kl. 10.00 för lördagsvandring med institutets storstipendiat Emma Hagström Molin om bl.a. Marcus Aureliuskolonnen och Trajanuskolonnen. E.m. ledig.

- sön 15 juni Avfärd från institutet kl. 06.45. Tåg till Neapel 07.35 och vidare till Pompeji. Heldagsbesök i Pompeji. Övernattning i det moderna Pompeji.
- mån 16 juni F.m. besök i Herculaneum, e.m. tillbringas i Neapel där vi ser de fina samlingarna av fynd från Pompeji och Herculaneum i Museo Nazionale Archeologico. Återfärd till Rom kl. 19.00 (ankomst Roma Termini kl. 20.10).
- tis 17 juni Avfärd från institutet kl. 08.30. Besök på Caracallas termer, Circus Maximus, Forum Boarium, Marcellusteatern och utvalda delar av Kapitolinska museerna.
- ons 18 juni Det tidigkristna Rom. Samling kl. 10.00 utanför den fornkristna basilikan Santa Sabina på Aventinen. E.m. besök i Priscillas katakomber vid Via Salaria. Avslutningsmiddag på restaurang.

Kurs på avancerad nivå i i konsvetenskap

1 september - 7 december

VECKOPROGRAM I

Det antika Rom

Mån. 8 september

09.30 Kaffe med personalen i Parlatoriet, visning av tvättstuga och gemensamma utrymmen (Fanny Lind)

10.30 Visning av biblioteket (Astrid Capoferro, Liv D'Amelio)

11.00 Genomgång av kursen i Auditoriet (Martin Olin)

Eftermiddag: Forum Romanum (Henrik Boman)

Tis. 9 september

Kapitolinska museerna (HB, MO)

Diokletianus termer (efter lunch)

09.00 Samling på Kapitolium

19.00 Välkomstmiddag i direktörsbostaden

Ons. 10 september

Ara Pacis (Kristian Göransson), Pantheon (MO)

Tors. 11 september

Colosseum, Konstantinbågen, Trajanuskolonnen

09.30 Samling utanför Colosseums tunnelbanestation

Fred. 12 september

EXKURSION till Palestrina och Hadrianus Villa i Tivoli

VECKOPROGRAM II

Rom under senantiken och medeltiden

Mån. 15 september

Den tidigkristna arkitekturens typologier och funktioner:
S. Agnese fuori le Mura och S. Costanzas mausoleum

Tis. 16 september
Mosaiker: S. Pudenziana, S. Maria Maggiore och S. Prassede med
Cappella S. Zeno
9.30 Samling vid S. Pudenziana

Ons. 17 september
Arkitektur, bildkonst och kyrkopolitik:
S. Clemente och Cappella S. Silvestro i SS.Quattro Coronati
9.30 Samling vid S. Clemente
14.00 Urbanistik från antik till medeltid. Seminarium i auditoriet. Förbered 2 diskussionsinlägg per person med utgångspunkt i Magnusons text.

Tors. 18 september
EXKURSION till Subiaco
Klosterkultur under medeltiden: Sacro Speco

Fre. 19 september
Restaureringsproblematik, bildkonst och arvet från Öst: S. Sabina, S. Maria in Cosmedin, Pietro Cavallinis verk i S. Cecilia och S. Maria in Trastevere
09.00 Samling vid S. Sabina på Aventinen

VECKOPROGRAM III **Mellanitalien under medeltid och renässans**

EXKURSION
Mån. 22 september
09.30 *Avfärd från institutet*
ORVIETO (Domen), lunch på egen hand; TODI (S. Maria della Consolazione)

Tis. 23 september
ASSISI (Basilica di S. Francesco m.m.), avfärd efter lunch.

Ons. 24 september
SIENA (förmiddag: Domen, Museo dell'Opera, Baptisteriet. Eftermiddag: Palazzo Pubblico)

Tors. 25 september
Avfärd från hotellet 8.00
PIENZA (Domen, Palazzo Piccolomini, m.m.); MONTEPULCIANO (Madonna di S. Biagio).
Lunch i Montepulciano. Åter institutet ca kl. 16.
17.00 Seminarium i Auditoriet (Henrik Boman)

Fre. 26 september
15.00 Seminarium i Auditoriet (Konstteori och exkursionsförberedelser)

VECKOPROGRAM IV **EXKURSION till Florens**

Mån. 29 september

F m

Avfärd från institutet

E m

Santa Maria del Fiore (domen), Baptisteriet, Santa Croce

13.00 *Samling på hotellet*

Tis. 30 september

F m

San Marco, Santa Maria Novella, Palazzo Rucellai

9.00 *Samling vid San Marco*

E m

Orsanmichele, Museo Nazionale del Bargello, Galleria degli Uffizi

16.45 Besök Uffizierna

Ons. 1 oktober

F m

Opificio delle Pietre Dure, Vasari-diskussion

E m

Florens på egen hand

Tors. 2 oktober

F m Cappelle Medicee och Biblioteca Laurenziana

E m Hemfärd

Fred. 3 oktober - Egna studier

19:00 *Föreläsning* (ej obligatorisk)

Marvin Trachtenberg (New York), *Tektonikon and Surfacescape: Architecture and the Body in the Italian Renaissance* (Key note lecture under Bramante-konferens)

Accademia di San Luca, Piazza dell'Accademia di San Luca, 77

VECKOPROGRAM V

Rom under högrenässansen och motreformationen

Mån. 6 oktober

Redovisning av uppgifter

11-13, 14-15.30 i Auditoriet

Tis. 7 oktober

S. Eligio degli Orefici, Tempietto di Bramantes Villa Farnesina, Cappella Carafa (efter lunch)

Ons. 8 oktober

Rafael, Michelangelo och Bramante i Vatikanen. Heldag

Tors. 9 oktober

Michelangelo, Peruzzi

Julius II:s grav, Piazza di Campidoglio, Palazzo Massimo alle Colonne

Fre. 10 oktober
Villakultur under 1500-talet: Villa Farnese och Villa Lante
EXKURSION till Caprarola och Bagnaia

Renässansen i Rom. Redovisningar 6 oktober i Auditoriet

11.10 Cappella Carafa, S. Maria sopra Minerva	<i>Katarina Evasdotter Birath</i>
11.50 Bramantes Tempietto	<i>Jesper Jenemark</i>
12.20 Belvedere-gården i Vatikanen	<i>Marie Clausén</i>
14.00 Rafaels måleri i Villa Farnesina	<i>Karin-Linnéa Annebäck</i>
14.30 Julius II:s gravmonument i S. Pietro in Vincoli	<i>Christine Sjöberg</i>
15.00 Piazza del Campidoglio	<i>Gustav Thoreson</i>

**VECKOPROGRAM VI
1500- och 1600-tal**

Mån. 13 oktober
Peterskyrkan från Bramante till Maderno
09.30 *Seminarium i Auditoriet* (Anna Bortolozzi)

Tis. 14 oktober
Elitens antiksamlingar under 1600-talet – funktion och estetik: Palazzo Mattei di Giove, Palazzo Altamps. Motreformationens kyrkoplan och Il Gesù fasad.

Ons. 15 oktober
Fasadanalys av den barocka kyrkan
S. Susanna, SS Vincenzo e Anastasio, S. Maria in Via Lata, S. Maria della Pace

Tors. 16 oktober
Peterskyrkan (fortsättning, besök).
08.30 *Gemensam avfärd från institutet*
Undervisning till ca kl. 16.
17.00 *Seminarium i Auditoriet* (storstipendiaterna presenterar sig)

Fre. 17 oktober
Caravaggio, caravaggism och måleri omkring 1600.
Utställningen *Bassifondi del Barocco* (Villa Medici)

**VECKOPROGRAM VII
Barockstaden Rom**

Mån. 20 oktober
Cappella Cornaro i S. Maria della Vittoria, S. Carlo alle Quattro Fontane, S. Andrea al Quirinale

09.15 *Samling vid S. Maria della Vittoria*
17-20 *Vernissage, Sixten Haage - Roma, på institutet*

Tis. 21 oktober
Palazzo Barberini och romerskt 1600-talsmåleri
09.15 *Samling vid Palazzo Barberini*
Historiemåleri och introduktion till Galleria Borghese
Instruktioner avseende 1800- 1900-talsuppgift
14.30 *Föreläsning och seminarium i Auditoriet (MO)*

Ons. 22 oktober
Galleria Borghese
09.00-11.00 *Besök i galleriet.*

Tors. 23 oktober
Arkeologi i Pompeji från 1700- till 1800-tal
10.00 *Föreläsning i Auditoriet (Henrik Boman)*
17.00 *Seminarium i Auditoriet (Barbro Santillo Frizell)*
Byggande vid Medelhavet – Symbol och nytta, bokpresentation

Fre. 24 oktober
Tema Francesco Borromini
Laterankyrkans långhus, S. Andrea delle Fratte, Collegio di Propaganda Fide (11.30)

Lör. 25 oktober (alternativt nästföljande lördag)
Galleria Colonna (på egen hand), öppet endast lördagar 9.00-13.15, ingång från Via della Pilotta 17

VECKOPROGRAM VIII

Senbarock och 1700-tal

Mån. 27 oktober
Accademia di San Luca, Camere di S. Ignazio, Il Gesù

Tis. 28 oktober
S. Ignazio, Palazzo och Galleria Doria Pamphili, Oratorio dei Filippini (ev.)
18.30 S. Ivo della Sapienza (på egen hand)

Ons. 29 oktober
Stadsvandring från senbarock till nyklassicism: Piazza del Popolo, Gesù e Maria, La Maddalena al Pantheon, Piazza S. Ignazio, SS. Apostoli

Tors. 30 oktober
Romantik och Risorgimento: Museo Mario Praz, Viktor Emanuel-monumentet och Risorgimento-museet
17.00 *Seminarium i Auditoriet*
”Thorvaldsens sista måltid. Konstnärsliv i romantikens Rom” (Martin Olin)

Fre. 31 oktober
EXKURSION till Ariccia och Grottaferrata. S. Maria dell’ Assunzione (Bernini), Museo del Barocco i Palazzo Chigi, Abbazia di S. Nilo.

Lör. 1 november

Casino dell'Aurora i Palazzo Palavicini-Rospigliosi, 10-12, 15-17 (på egen hand)

VECKOPROGRAM IX

Rom som huvudstad

Mån. 3 november

Utanför murarna: Gino Coppedés kvarter, Città universitaria, Piazza Bologna

08.45 *Samling i Auditoriet* (filmintroduktion: *La Roma di Mussolini*, därefter gemensam avfärd)

Tis. 4 november

Den offentliga skulpturen: Parco del Pincio, Villa Borghese, Museo Canonica

Seminarium kring uppgifterna på Galleria Nazionale d'Arte Moderna / Institutet

Ons. 5 november

Det sociala bostadsbyggandet: Garbatella och S. Saba (Maria Mellgren)

19.30 *Avslutningsmiddag*

Tors. 6 november

Efter kriget: Palazzetto dello Sport, Olympiabyn, Auditorium

11.30 Besök Villa Lante (Finlands Rominstitut)

15.00 Seminarium: *Testaccio: Från arbetarstadsdel till Città dell'Arte* (Maria Nyström och Marie Kraft). Samling 15.00, Piazza dell'Emporio/Ponte Sublicios brofäste

Fre. 7 november

Exkursion: EUR (Håkan Hökerberg)

Sicilien under antiken

Dag 1. Mån. 10 nov. Kursdeltagarna träffas på Catanias flygplats kl. 18, där KG och HB möter upp. Vidare transport till Naxos. Övernattning i Naxos.

Dag 2. Tis. 11 nov. Naxos och Taormina. Övernattning i Naxos.

Dag 3. Ons. 12 nov. Arkeologiska museet i Syrakusa, Athenatemplet/katedralen. Övernattning i Syrakusa.

Dag 4. Tors. 13 nov. Syrakusa: Apollotemplet på morgonen följt av promenad till arkeologiska parken där vi ser teatern, stenbrotten, Hierons altare och amfiteatern. E.m. promenad på Ortygia. Övernattning i Syrakusa.

Dag 5. Fre. 14 nov. Euryalosfortet på morgonen. Pantalica med picknick. Övernattning i Piazza Armerina.

Dag 6. Lör. 15 nov. Piazza Armerina och Morgantina på f.m. Vidare till Agrigento via Gela där vi (förhoppningsvis) kan se försvarsmurarna. Övernattning i San Leone vid Agrigento.

Dag 7. Sön. 16 nov. Agrigento heldag. Övernattning i Marinella intill Selinunte.

Dag 8. Mån. 17 nov. Selinunte heldag. Övernattning i Marsala.

Dag 9. Tis. 18 nov. Mozia på f.m. med picknick. Templet i Segesta på e.m. Övernattning i Isola delle Femmine nära Palermo.

Dag 10. Ons. 19 nov. Arkeologiska museet i Palermo samt besök i Palazzo dei Normanni och kyrkan La Martorana. Övernattning i Isola delle Femmine nära Palermo.

Dag 11. Tors. 20 nov. Avfärd österut längs kusten med besök i Tyndaris. Lämna minibussen i Messina. Färja till fastlandet. Övernattning i Reggio di Calabria.

Dag 12. Fre. 21 nov. Museo Nazionale i Reggio

Redogörelser från stipendiater

Arkeologi: Johan Vekselius

Under läsåret HT13-VT14 innehade jag det Större Arkeologiska Stipendiet vid Svenska Institutet i Rom. Jag bodde och arbetade på institutet från början av september till slutet av maj. Under perioden arbetade jag på projekt som utgjorde delar av min avhandling om tårar och gråt i det antika Roms politiska kultur. Uppskattningsvis tredubblade jag mitt manuskript; upp till dryga 120 nyskrivna sidor producerades under min vistelse. Under perioden höll jag fyra olika seminarier: ett textseminarium på Institutet, ett textseminarium i Lund, ett muntligt, inbjuden vid Università degli studi di Cassino e del Lazio Meridionale, och ett muntligt seminarium i Lund. Jag presenterade även ett bidrag ett vid en internationell workshop på institutet. Jag utökade även väsentligt mitt professionella kontaktnät.

Som forskare innebar stipendiet en signifikant kompetensutveckling och min vistelse kan bara sägas ha varit synnerligen produktiv. Något som bara kan förstås utifrån möjligheterna att bo och vistas i en byggnad som rymmer ett forskningsbibliotek, tillgången till andra internationella institutet och forskningsbibliotek, samt den internationella antikvetenskapliga forskningsmiljö som är unik för Rom, och som institutet utgör ett oersättligt gränssnitt gentemot.

Jag vill också ta tillfället i akt för att särskilt tacka institutets administrativa personal och bibliotekarier för deras vänliga och professionella bemötande.

Konstvetenskap: Anna Clareborn

Jag sökte storstipendiet i konstvetenskap inom ramarna för mitt masterprojekt vid Uppsala Universitet, (Re)framing the Past. Staging Problematic Cultural Heritage in Contemporary Urban Rome, som berör sättet på vilket det fascistiska kulturarvet ställs ut och omförhandlas i Roms kulturarvmiljöer, i huvudsak muséer. Att vistas i Rom en längre period var således nödvändigt för att projektet skulle kunna genomföras, dels då platsstudier av de olika museimiljöerna utgjorde en viktig del av materialinsamlingen och dels då mycket för mig särskilt relevant tryckt material inte fanns att tillgå i Sverige.

Min stipendietid måste sägas ha motsvarat alla förväntningar och jag har kunnat sammanställa och genomarbeta huvuddelen av mitt material inom ramarna för vistelsen i Rom. Utöver plats- och litteraturstudier har jag även haft möjlighet att genomföra intervjuer, exempelvis med verksamma inom Roms kommunala museiadministration, vilket har varit synnerligen berikande för projektet som helhet. Jag höll även ett tisdagsseminarium och presenterade mitt projekt i dess tidigaste form, då i huvudsak med fokus på museimiljön Villa Torlonia och dess Casino Nobile. Många viktiga och relevanta synpunkter dryftades under seminariets frågestund och hjälpte mig att renodla mina frågeställningar och arbetsmetoder. Utöver en miljö för forskning, är Rominstitutet dock också otvetydigt en plats för samtal och möten även utanför de mer formella sammanhangen och projektets slutgiltiga form måste således sägas vara en produkt även av den unikt tvärvetenskapliga miljön på Via Omero 14.

Det föll sig även så väl att flera andra forskare inom mitt huvudsakliga ämnesområde fanns på plats i Rom under mitt stipendieår, varför jag också gavs möjlighet att knyta värdefulla kontakter. Särskilt utvecklande var det även att ges möjlighet att undervisa på institutets konstvetenskapliga

kurs 2013, då inom det tematiska kursavsnittet om fascistiskt kulturarv. Utöver den rent institutsbundna verksamheten har jag även givits tillfälle att presentera mitt projekt på två större konferenser – On the Image i Chicago under hösten 2013 och Arts in Society i Rom, under sommaren 2014.

Ett stort tack, således, för denna synnerligen givande stipendietid – ett särskilt varmt tack till institutets personal, som på alla sätt gjort året i Rom till en positiv och givande upplevelse genom sitt alltid lika vänliga och hjälpsamma bemötande.

Arkitektur: Björn Lundell

I projektet utforskades barockens arkitektur, med fokus på upplevelse av arkitektur, utifrån de grundläggande arkitektoniska begreppen ljus och mörker, massa och tomrum. Det handlar om kontraster, hur exempelvis murar, ljusöppningar, pelare, valv, konkava ytor, konvexa ytor, nischer, pilastrar och gesimser utformas och arrangeras för att skapa ett spel med ljus och mörker (skugga), både interiört och på fasader.

Ett syfte med projektet var att få en känsla och sensibilitet för hur dimensioner och form påverkar en byggnads uttryck såväl exteriört som interiört.

För mig var barocken särskilt intressant att studera på grund av att konstnärer och arkitekter under den perioden formulerade nya koncept för behandling av rum och ljus. Ofta verkar det ha varit i syfte att förstärka uttrycket. Under barocken var många av Roms framstående arkitekter också utbildade som konstnärer eller hantverkare. För mig, som både konstnär och arkitekt, har det varit intressant att se hur lätt individer som Cortona, Bernini eller tidigare Peruzzi kunde växla mellan olika konstarter, inklusive arkitektur. Teckning, måleri, skulptur och arkitektur verkar vid denna tid ha varit nära sammanlänkade.

Inom ramen för projektet undersöktes ett antal barockbyggnader (bl. a. San Carlo alle Quattro Fontane, Maria della Pace och Sant' Andrea in via Flaminia) på flera nivåer - ritningar och byggnaderna som helhet, men också hur utgångspunkten massa – tomrum, ljus -mörker (skugga) påverkat utformandet av byggnadernas detaljer.

I projektet har jag arbetat med skisser, ritningar, fotografi och modeller. Särskilt modellstudierna var värdefulla för mitt arbete med begreppen ljus och mörker (skugga). Arbetet innefattade även litteraturstudier, liksom fältstudier.

Utforskandet av grundläggande arkitektoniska begrepp i en historisk kontext utgör nu för mig en grund för fortsatta studier och fungerar som en inspiration i mitt arbete med samtida arkitektur.

Projektet presenterades genom en utställning på institutet (28 mars 2014) bestående av målningar, teckningar, ritningar och fotografier. Tidigare under stipendieåret presenterades projektet även i seminarieform vid Svenska Institutet.

Jag presenterade även projektet vid en konferens för arkitekter och arkitekturhistoriker - Grand Tour del Terzo Millennio vid universitetet Tor Vergata i Rom, april 2014.

Under våren höll jag även en lördagsvandring för svenskar i Rom, med fokus på ett antal barockplatser och byggnader, närmare bestämt Piazza Navona och Maria della Pace.

Även i övrigt var stipendietiden mycket givande. Under hösten fick jag möjlighet att följa den konsthistoriska kursen, vilket bland annat innebar en rad intressanta studiebesök och exkursioner.

Under våren deltog jag i Paolo Portoghesis undervisning vid Sapienza universitetet. Hans kurs var särskilt intressant för mig då Portoghesi i sin arkitektur tydligt låtit sig inspireras av barockens uttryck.

Jag värdesätter verkligen stipendietiden och minns med glädje gemenskapen på institutet. Utöver den fantastiska tiden i Rom, uppskattar jag de gemensamma exkursionerna som institutet arrangerade, exempelvis till Civita Bagno Regio och Sabaudia.

Det allmänna stipendiet: Emma Hagström Molin

Jag har under perioden 1/2–1/8 2014 innehaft det allmänna stipendiet vid Svenska Institutet i Rom. Under stipendievistelsen har jag framförallt arbetat med att skriva färdigt ett manus till mitt slutseminarium, vilket kommer att hållas den 1/10 2014. Jag har därtill studerat handskrifter i Bibliotheca Apostolica Vaticana och haft stor glädje av både bibliotek, seminarier och den internationella forskningsmiljö som Rom erbjuder i stort.

I min avhandling studerar jag några av de många krigsbyten som togs av svenska regenter och fältherrar under 1600-talet. Jag har avgränsat mig till att studera fem olika krigsbyten i tre samlingskontexter: arkivhandlingar från Mitau och deras införlivande med Riksarkivets samlingar från 1621, samlingar från jesuitkollegierna i Riga och Braunsberg samt kapitelbiblioteket i Frauenburg och deras roll i uppbyggandet av Uppsala universitetsbibliotek under 1620-talet och slutligen föremål ur familjen Rothkirch samlingar i det danska riket och deras införlivande med samlingarna på Skokloster slott från 1660 och framåt. Jag studerar därmed främst byten av arkivhandlingar och böcker, men även liturgiska föremål, husgeråd och vapen ingår i min analys. Utifrån mina utvalda fallstudier diskuterar jag vilka betydelsersom bytena tillskrevs samt vilka effekter som desamma hade i sina nya kontexter. För att kunna besvara den frågan har jag valt att rikta in mig på materiella praktiker, och att arbeta med en objektbiografisk metod. Det innebär att jag följer de utvalda objekten från det att de blir byten, till att sedan studerar hanteringen av dem, hur de klassificerades och organiserades rumsligt samt vilka förflyttningar och re-klassificeringar som gjordes av dem fram till cirka 1700.

Sedan den första februari har jag skrivit färdigt den större delen av avhandlingsmanuset. Tre av avhandlingens kapitel, ”Biblioteksvariationer” som handlar om byten i Uppsala universitetsbibliotek, ”Att lägga i kistan” som handlar om själva hanteringen av byten under fälttågen och ”Vasakrönikor” som handlar om byten i Riksarkivet, är alla färdiga för 2 slutventilering (se bifogad bilaga med avhandlingens disposition). Det sista empiriska kapitlet, ”Krigsmuseer”, som handlar om krigsbyten på Skokloster kommer att avslutas innan sommarens slut. Jag har parallellt arbetat med avhandlingens inledning, och med att uppdatera avhandlingens disposition och därtill börjat skissa på avslutningen där jag sammanfattar mina viktigaste forskningsresultat. I arbetet med inledningen har jag haft stor glädje av Amerikanska skolans och Nederländska institutets bibliotek, med tanke på deras samlingar av vetenskapshistorisk respektive bokhistorisk litteratur. Under våren har jag dessutom avslutat ett större sidoprojekt, där jag var medredaktör för antologin *Lärda Samtal* (Ellerströms 2014).

I den boken publicerade jag en första version av mitt bibliotekskapitel som artikel (”Carolina Vetus variationer”). Ytterligare en artikelversion av samma kapitel är under publicering i Jag har haft flera tillfällen att pratat om min forskning i mer formella sammanhang: först när jag presenterade mitt projekt på institutets seminarium den 25/3, och senare när jag höll i en stadsvandring den 14/6. Framförallt är jag tacksam över att vicedirektör Martin Olin bjöd in mig till workshopen *Domesticating the Other: sacred heritage and politics of religious control in Europe 1500–1900* som hölls på institutet den 15–16/5. Jag fick då tillfälle att diskutera mitt projekt med både italienska och svenska forskare som sysslar med samma tidsperiod och liknande frågeställningar som jag. Jag presenterade själv pappret ”A Protestant library of Catholic spoils: epistemological encounters, movements and orders in Uppsala University library”. Samma månad presenterade jag även ett annat papper, ”Krigsbyteskrönikor: temporala ordningar i Riksarkivet och Uppsala Universitetsbibliotek”, på historikermötet i Stockholm, den 8-10/5.

Det har varit mycket värdefullt för mig att återigen kunna besöka Vatikanens bibliotek för att arbeta med de handskrifter som jag studerade där för första gången 2012. Handskrifterna har hamnat i Vatikanen genom drottning Kristina, men ingick innan dess i det krigsbyte som Gustav II Adolf tog från biblioteken i Braunsberg och Frauenburg. Därtill finns där en bokkatalog som gjordes över Drottning Kristinas boksamling i Antwerpen mellan åren 1655–56 som är mycket viktig för mig och mitt kapitel ”Biblioteksvariationer”. Eftersom katalogen beskriver de objekt som jag studerar

har jag möjlighet att jämföra beskrivning med objekt, då jag lyckats spåra flera av handskrifterna i Vatikanens samlingar. Katalogen och de medeltida handskrifterna är tillsammans viktiga när jag i avhandlingen diskuterar boksamlingars geografiska betydelser i Sverige under 1600-talet, det vill säga på vilket sätt som olika provenienser var betydelsefulla i samlingar och för samlare. Materialet är också viktigt för att lyfta fram handskriftens mediespecifika egenskaper, och hur de här utvalda handskrifterna tillskrevs olika betydelser i Universitetsbiblioteket respektive drottning Kristinas samlingar.

Avslutningsvis valde jag att ta en veckas intensivkurs i italienska under våren vilket var till stor hjälp för mig när jag besökte Vatikanens bibliotek. Jag hoppas därför kunna fortsätta mina italienskstudier framöver, eftersom Vatikanens samlingar är mycket viktiga för den sortens bokhistoriska forskning som jag hoppas kunna få ägna mig åt i framtiden.

Lerici stipendiat Helena Wangefelt Ström

Under perioden oktober – maj läsåret 2013/14 hade jag förmånen att vistas i Rom som Lericistipendiat i samband med mitt avhandlingsarbete i museologi vid Umeå universitet. Syftet med att vara i Rom (och, utvidgat, i Italien) var att söka källmaterial, litteratur och miljöer med koppling till mitt fallstudium: kulturarvifiering och musealisering av religion i Rom och Venedig under 1600-talet, och svenska bildningsresenärers möte med katolskt associerade föremål, miljöer och personer under samma tid.

En studievistelse blir nog sällan exakt vad man förväntat sig i förväg, oavsett hur väl man planerar och tror sig känna sitt ämne. I mitt fall gav månaderna i Rom flerfaldt mer än jag vågat hoppas på när jag sökte stipendiet, och jag återvände hem med värdefullt källmaterial från Rom och Venedig, bekantskap med relevant litteratur inte minst på italienska, nätverk med forskare inom mitt område, och flera seminarier och workshops i bagaget. Under arbetets gång tillkom nya aspekter på mitt ämne, och den preliminära disposition jag ditintills arbetat efter reviderades mot en tydligare inriktning på olika former av historiebruk i relation till religion och sakralitet.

Under månaderna i Rom kom mitt ämne att utvidgas från att endast studera Rom till att även inkludera Venedig som jämförande exempel. Detta efter förslag från min handledare Dr Federico Barbierato (Università degli Studi di Verona), och det visade sig tillföra nya och intressanta aspekter på det i mitt arbete centrala gränssnittet sakralitet – musealisering – utställning – turism – politik. Rom och Venedig var under 1600-talet inte bara två sinsemellan mycket olika städer, utan hade även högst skilda förhållningssätt till religion och dess roll och bruk i samhället.

Att söka material i arkiv och äldre bibliotekssamlingar är tids- och tålmodskrävande, inte minst att inledningsvis lära sig hur olika kataloger, register och samlingar fungerar. Jag är därför mycket tacksam över möjligheten att under en längre tid ha fått kombinera litteraturstudier med besök i bibliotek och arkiv.

Det material jag studerat är exempelvis föreskrifter och distinktioner gällande sakral respektive profan konst, museisamlingar och guideböcker för besökare där sakrala företeelser ingår, skildringar av pilgrimsverksamhet under jubelåren, samt spår efter svenska besökare. Jag har mött flera italienska forskare inom mitt område, bland annat i samband med en workshop i Venedig (november 2013), och har fortsatt god kontakt med dessa. Vidare höll jag ett seminarium om mitt avhandlingsämne vid Svenska Institutet (december 2013), ett seminarium för doktorander i historia vid universitetet i Verona (mars 2014), samt ett seminarium för SWEA (maj 2014). I maj 2014 medverkade jag i arrangerandet av en internationell workshop vid Svenska Rominstitutet, *Domesticating the Other. Sacred heritage and politics of religious control in Europe 1500 – 1900*, där Svenska Rominstitutet och forskargruppen Emodir (Early Modern religious Dissent and Radicalism) stod som initiativtagare.

Sammanfattningsvis kan jag konstatera att tiden i Rom givit ovärderligt material, nya kunskaper och en uppdatering av (inte minst det italienska) forskningsfältet till mitt fallstudium, samt den viktiga aspekten att få se och utforska de miljöer jag skriver om. Att ha miljön och biblioteket på

Rominstitutet som sin arbetsplats är en förmån, såväl genom tillgången till litteratur och mycket hjälpsam och kunnig personal, som genom de oförutsägbara men berikande samtalen med andra forskare inom skilda ämnesområden – en av de synergieffekter som bara kan skapas på en sådan mötesplats.

Grävningstipendiater

S. Omobono, Rom: Alessandra Colosimo, Ellen Siljedahl, Christian Stelius

Genom ett av Svenska institutets grävstipendium deltog vi, Christian Stelius, Ellen Siljedahl och Alessandra Colosimo, i utgrävningen vid tempelområdet San Omobono, mellan 26 juni och 25 juli år 2014. Vi deltog i olika delar av den arkeologiska undersökningen genom ett roterande schema där vi bytte arbetsområde varje dag. Vi arbetade i huvudsak med fyndbearbetning (arbete i magasinet), utgrävning och dokumentation, fyndritning samt hjälpte till med miljöarkeologiska analyser.

Fyndbearbetningen bestod till stor del i tvätt av fynden (keramik och benmaterial) för att sedan sortera materialet efter fyndkategori och fotografera. Mest tid ägnades åt keramiken som vi märkte upp för att sedan försöka passa ihop olika skärvor med varandra och till sist rita av skärvorna. Vi prövade på olika tekniker för att rita av keramiken.

Vi grävde på ett antal olika platser på området. Till exempel inne i den moderna kyrkan, S. Omobono, där vi framförallt undersökte skelett som deponerats under medeltid och strukturerna som omgärdade benen. Alessandra, som har humanosteologi som huvudämne, fick även hjälpa till att gå igenom benmaterialet från kyrkan. Utöver kyrkan grävde vi även bland annat inuti en taberna som innehöll många små färgpigment.

Eftersom den skriftliga dokumentationen gjordes på italienska inkluderades vi inte i att hantera kontextblanketter eller liknande. Förutom att gräva fick vi emellanåt hjälpa till med den digitala inmätningen och rita så kallad *overlays*, som komplimenterar de digitala ritningarna.

Det miljöarkeologiska arbetet som vi var engagerade i var framförallt floterings. Vi arbetade både med att flotera proverna i vatten och hjälpte till med att gå igenom de torra proverna för att leta efter organiskt material. I det här arbetet ingick även att sortera, märka upp och paketera om organiskt material, bland annat kolprover.

Under de sist veckorna hjälpte vi även till med att fylla igen de schakt och ytor som grävts ut under säsongen.

Se även Alessandra Colosimos redogörelse (separat bilaga)

Sara Lindvall

I början av juni i år var det dags att återigen bege sig till Rom för att delta i årets utgrävningar på Area Sacra di S. Omobono. Jag hade även i år blivit tilldelad ett av Svenska Institutets generösa grävstipendium.

Det var många kända ansikten, men även några nya calabresiska studenter, några canadenare samt studenter som Hillary Becker hade med sig från University of Mississippi.

Själva organiseringen av grävningen hade förbättrats avsevärt jämfört med de andra åren jag varit där. Vi hade en ny grävledare, och mycket vikt lades vid det pedagogiska. För de nya studenterna var det ordentliga genomgångar av siten, av olika tekniker och så vidare. Det roterades även bland studenterna så de fick chansen att prova gräva på de olika ställena. Jag arbetade som trench assistant och handledde studenterna tillsammans med trench master.

Förra året fann man ena hörnet av det arkaiska templet. I år hade man öppnat ett nytt ”deep trench” i cellan till det västra templet. Här ville man komma ner under templet för att se om där fanns spår av tidigare aktivitet. Detta gick snabbt, på cirka två veckor, och man fann inget sensationellt. Förutom detta grävdes det i det sydöstra hörnet av siten, i medeltida groppar, och inne under absiden i kyrkan (där det tidigare var omklädningsrum för oss).

På grund av dödsfall i familjen fick jag avbryta mitt arbete på Omobono tidigare än planerat. Jag vill rikta ett stort tack till Svenska Institutets personal för all omtanke och vänlighet de visade mig under denna tid. TACK!

Pollena Trocchia, Neapel: Adam Lindquist

Jag har, med hjälp av Svenska Institutet i Roms grävstipendium, under slutet av juni och juli (22/6-26/7 2014) månad deltagit vid utgrävningar med The Apolline Projekt, strax utanför Neapel. Projektet är ett lokalt, italienskt utgrävningsprojekt, som sedan flera år tillbaka organiserar en arkeologisk fältskola för studenter både från Italien och övriga världen. Ambitionen med fältskolan är att ge studenterna en bred bild av den arkeologiska processen, och innefattar därmed inte bara själva utgrävningen, utan även dokumentationsarbete med fynden i labbet. Målet med själva projektet är att undersöka och kartlägga aktiviteten kring Vesuvius norra sida efter utbrottet 79 e.v.t. Den huvudsakliga platsen som har grävts ut är ett senromerskt bad med tillhörande villa, som grundlades efter Vesuvius utbrott 79 e.v.t. och begravdes under utbrottet 472. Projektet arbetar interdisciplinärt och har flera experter inom ämnen som arkeosteologi, vulkanologi, arkeobotanik, arkitektur, keramik, konservering och restauration. Dessutom har projektet lagt stort fokus på publik förmedling och har haft flera samarbeten med dels den lokala kommunen och dels kommunala skolor i området. Under sommaren 2014 anordnade bl.a. en teaterföreställning för allmänheten inne på utgrävningsplatsen, med syftet att informera och involvera den lokala befolkningen om projektet. Jag har tidigare deltagit vid projektet vid 2012 till 2013 års grävsäsonger och successivt fått mer ansvar vid projektet. Under förra årets säsong har jag agerat jag som ”trench supervisor”, vilket var samma roll som jag hade i år. Detta innebär att jag har handlett och instruerat fyra-fem internationella studenter vid utgrävning av ett schakt under fem veckors tid. Samtidigt har jag ansvarat för utgrävning och dokumentation av schaktet. Årets fokus har varit att gräva ut delarna som ansluter badet till den intilliggande villan, av vilken man tidigare år bara har hittat de yttersta delarna.

Föreläsningar, seminarier, utställningar och andra aktiviteter

Seminar Sensory archaeology meets digital humanities

6 februari

Listening to the Ancient Past : the SonorA Project

Vincent Alexandre (L' École Français de Rome)

The SonorA project was launched in 2012 by three of the French Schools abroad specialized in archaeology and history (Athens, Cairo, Roma). Its ambition is to obtain a better comprehension of the emission and reception of sounds in Antiquity, by a combination of philological, historical, archaeological inquiries. Grounded on the assumption of the historicity of sonic phenomenon, demonstrated mostly by senses anthropologists and ethnomusicologists, the SonorA project has for scope to get rid of as many contemporary misconceptions as possible on ancient sounds, thanks to firmly contextualized studies. Such a project is collaborative by nature and it would be my pleasure to make a presentation at the Swedish institute, hopefully engaging a fruitful collaboration.

Recreating Rome: a multisensory approach

Eleanor Betts (The Open University) Is it possible to reconstruct the sensory experiences of the ancient Romans, or a foolhardy mission to try? This seminar will present a methodology for recording sensory artefacts in the city of Rome. It will explore the challenges faced by scholars wishing to incorporate sensory studies into their research, whether that is archaeological fieldwork, digital reconstruction, material culture studies or text-based analysis. The scope of this multisensory project is vast and to succeed requires collaboration. Between us, we should construct a universal database of sensory data, collected from the sources and in the field (in its widest sense: excavation, but also ethnographic and sociological studies). Through this collaboration, I am certain we can gain a more enriched understanding of life in the ancient city of Rome.

The Sounds of the Roman Amphitheatre

Anna Foka (HUMlab, Umeå Universitet)

Digital reconstruction is the process of graphically representing ideas and objects (Wileman: 1993). This process, however, requires a conceptual picture to be transferred to in a graphical medium. This paper focuses on the potentials of a conceptual digital construction of a Roman Amphitheatre for multiple screens. However, I argue that current 'historically accurate' digital depictions of Roman amphitheatres are limited to lifeless and sanitized aerial 3D models. I propose a more innovative, multisensory reconstruction of entertainment sites for multiple screens can elucidate our understanding of historically and geographically remote social and cultural concepts. I then move on to discuss potential methodological tools for generating discourses that add layers of understanding to our contemporary knowledge of the Roman spectacle. A participatory (embodied-tangible computing) and multisensory (sound and vision) digital recreation of a Roman amphitheatre (along the lines of Betts: 2009, Drucker: 2009, and Favro: 2006) can engineer deeper and constructive analyses of the dynamics and systemic operations regarding [ancient and current] popular entertainment. Last, I propose a methodology for the construction of conceptual sound in ancient narrative, informed by current practices in sound engineering. I aim to pit this against concepts of archaeo-acoustics and archaeology.

Screening Mary: Rethinking Medieval Church Spaces in Digital Environments

Cecilia Lindhé (Umeå University)

Many digital websites and archives of medieval spaces and its objects are not only informed by what we might call a post-romantic notion of aesthetics, they also excise crucial dimensions of medieval materiality and performativity such as touch, smell, movement and sound. Further, these

digital environments seem to be designed according to a hierarchical relationship between technological tools and humanities tools – where the former methods have been granted greater authority. This talk will present an effort to overturn this power relation by highlighting how an aesthetic practice grounded in the older lexicon of "perception by the senses" and how rhetorical concepts such as *memoria*, *ductus* and *ekphrasis/enargeia* could challenge the conceptual foundations of websites and digital archives of medieval text and image.

It will also explore some digital interactive installations of medieval spaces that have been developed in HUMlab at Umeå University as part of the research project *Imitatio Mariae – Virgin Mary as Virtuous Model in Medieval Sweden*, funded by the Swedish Research Council. Instead of thinking in terms of collecting, preserving and exhibit collections of medieval artifacts, this installation aims to orchestrate the Swedish medieval church as a multimodal space that encourages multi-sensuous involvement and it further investigates not only how digital technology could function as a critical perspective on medieval materiality but also, and more generally, on the Humanities as such.

Internationell konferens Fra doppi muri. Cultura e arte claustrale femminile a Roma in età moderna, 7-8 mars

VENERDÌ 7 MARZO 2014

Istituto Svedese di Studi Classici a Roma

14.00 Registrazione

Apertura conferenza

14.30 *Saluto di benvenuto dagli organizzatori*

KRISTIAN GÖRANSSON

Direttore dell'Istituto Svedese di Studi Classici a Roma

LARS-HJALMAR WIDE

Ambasciatore di Svezia presso la Santa Sede

MARCELLO FAGIOLO

Direttore del Centro di Studi sulla Cultura e l'Immagine di Roma

ELISABETTA PALLOTTINO

Direttore del Dipartimento di Architettura, Università di Roma Tre

SABRINA NORLANDER ELIASSON

Professore associato Dipartimento di Storia dell'Arte, Stockholm University

Ore 15.00 PRIMA SESSIONE – STORIA E ARCHIVISTICA

Introduce e presiede MARINA CAFFIERO (Sapienza Università di Roma)

CLAUDIO CANONICI (ISSR "A. Trocchi" Civita Castellana - PUL)

Dal monastero alla santità. Caterina Paluzzi fra Roma e comunità locale.

MANOLA IDA VENZO (Archivio di Stato di Roma) *Lettere dal convento. Modelli e pratiche epistolari.* ALESSIA LIROSI (Sapienza Università di Roma) *Leggere e scrivere nei monasteri romani del Seicento.* Anna Esposito (Sapienza Università di Roma)

I 'monasteri' delle bizocche a Roma nella prima età moderna.

MARIE ELISABETH HENNEAU (Université de Liège)

Jardins clos et espaces urbains ou les difficultés de vivre en clôture au cœur d'une ville. L'exemple des annonciades célestes (Turchine) au XVIIe siècle.

DOMENICO ROCCIOLO (Archivio Storico del Vicariato di Roma)

Le fonti dell'Archivio Storico del Vicariato sui monasteri femminili romani.

LUIGI CACCIAGLIA (Archivio Segreto Vaticano)

L'Archivio Barberini e il fondo del monastero della SS. Incarnazione.

18.10 DISCUSSIONE

SABATO 8 MARZO 2014

Accademia Nazionale di San Luca

Ore 10.00 PRIMA SESSIONE - ARCHITETTURA

Introduce e presiede FRANCESCO MOSCHINI (Segretario Generale dell'Accademia Nazionale di San Luca)

HELEN HILLS (University of York)

Closure e società urbana.

MARIO BEVILACQUA (Centro di Studi sulla Cultura e l'Immagine di Roma)

Topografie del sacro. Città e architetture a Roma tra Controriforma e Barocco.

SAVERIO STURM (Università di Roma Tre)

Vie di perfezione e spazi di contemplazione nelle tipologie claustrali di Roma moderna.

MARISA TABARRINI (Sapienza Università di Roma)

Riuso e autonomia tipologica nel monastero di S. Maria dei Sette Dolori e nel palazzo delle Monache di S. Anna a Trastevere.

MAURIZIO CAPERNA (Sapienza Università di Roma)

'Penitenza' e urbanizzazione nella Roma di Paolo V. La Casa di Santa Croce alle Scalette in via della Lungara

NICOLETTA MARCONI (Università di Roma Tor Vergata)

Il cantiere barocco al femminile: fabbriche monastiche, ordini claustrali e donne operaie tra Roma e Palestrina.

JULIE PIRONT (Université catholique de Louvain)

'Decente, onesto e capace': convenzioni tipologiche e devozione mariana nella fondazione romana delle Annunziate Celesti.

13.20 DISCUSSIONE

Ore 15.00 SECONDA SESSIONE – ARTE, MUSICA, CERIMONIA

Presiede e introduce Liliana Barroero (Università di Roma Tre)

SABRINA NORLANDER ELIASSON (Stockholm University)

Dal palazzo al convento: cerimonia e arte nella formazione della monaca corista.

MARILYN DUNN (Loyola University Chicago)

Cloistered Patrons: Assuming Agency in Roman Convents.

COLLEEN REARDON (University of California)

The Pastoral and its Discontents: The Chigi and an 'operina sacra' at S. Girolamo in

Campansi, Siena.

CAMILLA KANDARE (Stockholm University)

The Formation of a Royal Presence. Visits of Queen Christina of Sweden to Female Convents in Rome.

RICCARDO GANDOLFI (Sapienza Università di Roma)

Suor Dionora Clarucci monaca di San Silvestro in Capite. Un caso di committenza femminile nella Roma del primo Seicento.

PAOLA PICCARDI (Università di Roma Tre)

I conventi romani e la dispersione del patrimonio artistico dopo il 1870

ANGELA NEGRO (Galleria Nazionale d'Arte Antica di Palazzo Corsini)

Monache e Conventi del Seicento e del Settecento: quadri e testimonianze superstiti.

18.10 DISCUSSIONE

18.20 Visita alla Galleria dell'Accademia Nazionale di San Luca a cura di Angela Cipriani.

Internationell konferens Reading emotions in ancient visual culture: the semiotics of a pre-Modern world, 16-17 april

16 april

9.00 – 9.15 Welcome, coffee served from 8.45, and some practical information

THE GREEK WORLD

9.15 – 9.50 Paper with discussion: Anja Klöckner (Professor, Giessen University), *Facing the sacred. Emotions in images of cult and ritual*

9.50 – 10.25 Paper with discussion: Tim McNiven (Professor, Ohio State University), *Emotional Adverbs: Gestures in Athenian Vase Painting*

10.40 – 11.15 Paper with discussion: Paper with discussion: Jonah Rosenberg (PhD, Research Fellow, University of Oxford), *Early forays into naturalistic emotion: the masks of Orthia in Laconia*

11.15 – 11.50 Paper with discussion: Myrina Kalaitzi (PhD, Research Fellow, University of Oxford / KERA Athens), *Reading Emotions in Macedonian Tombstones: Is it All about Grief?*

12.50 – 13.25 Paper with discussion: Sofia Kravaritou (PhD, Research Fellow, Lecturer, Sorbonne), *Reading guilt, remorse and redemption in Greek religious contexts: problems of identification and interpretation*

13.25 – 14.00 Paper with discussion: Sandra Karlsson (PhD student, Gothenburg University), *Emotional display in Hellenistic funerary art: the cases of Mysia and Bithynia*

14.00 – 14.35 Paper with discussion: Anna Lindblom (PhD, Research Fellow, Stockholm University): *Satyrs and nymphs on Attic vases: yes, no, or ambivalence?*

14.50 – 15.25 Paper with discussion: Julia Habetzeder (PhD, Research Fellow, Stockholm University), *Mere child's play? Reflections regarding the motif of Eros sacrificing a bull*

15.25 – 16.00 Paper with discussion: Olympia Bobou (PhD, Research Fellow, University of Oxford), *Representations of children and emotions*

17 april

THE ROMAN WORLD

9.00 – 9.35 Paper with discussion: John Clarke (Professor, University of Texas), *Laughter in the Roman Visual Culture: 100 BC-AD 200*

- 9.35-10.10 Paper with discussion: Carrie Vout (PhD, Senior Lecturer, University of Cambridge), *'Imperial emotions'*
 10.25 – 11.00 Paper with discussion: Michael Squire (PhD, Research Fellow, Lecturer, King's College, London), *Painting emotions in the Elder Philostratus' Imagines*
 11.00 – 11.35 Paper with discussion: Johan Vekselius (PhD student, Lund University), *Echoes of emotions. Reflections of images texts and gender in Plutarch Life of Brutus 23.*
 11.35 – 12.10 Paper with discussion: Arja Karivieri (Professor, Stockholm University), *Reading emotions in Pompeian wall paintings and Roman mosaics*
 13.00 – 13.35 Paper with discussion: Anne Marie Leander Touati (Professor, Lund University), *Feelings in the midst of battle*
 13.35 – 14.10 Paper with discussion: Hedvig von Ehrenheim (PhD, Research Fellow, Stockholm University), *Humour in Roman villa sculpture: Laughter for social cohesion*

LATE ANTIQUITY

- 14.10 – 14.45 Paper with discussion: Cecilia Olovsson (PhD, Senior Research Fellow, Swedish Research Institute in Istanbul), *Animal expressivity - divine tranquility: emotion and world order in late antique art*
 15.00 – 15.35 Paper with discussion: Helen Ackers (PhD student, University of Oxford), *Keep calm and carry o. reading emotion in third century women's portraits*
 15.35 – 16.10 Paper with discussion: Marina Prusac (Associate Professor, Oslo University), *Anxious, static and ecstatic: Emotions and Late-Antique portraiture*
 16.10 – 16.30 Final discussion and information on publication

Teaterföreställning "La prova di Christina", 7 juni

La prova di Cristina (The Rehearsal of Queen Christina) is a free adaptation of Strindberg's historical play *Kristina* (Queen Christina). The play focuses on Christina's turbulent years as Swedish monarch, on unhappy love and on her sudden and unexpected abdication. It is however also a play within a play, a performance representing the work behind the performance. Two actors are on stage. Antonio Parascandolo plays the director who is producing *Queen Christina*, and Margherita Romeo plays the actress who in turn plays her part. We see them during the dress rehearsal before the première. Through the discussions between the director and the actress, Christina and her court take shape. It is a story about women and power, as provoking in the seventeenth century and during Strindberg's lifetime as it is now.

Text: August Strindberg and Alexander Nordström

Translation: Students of Swedish language and literature at L'Orientale University of Naples, translation laboratory led by Maria Cristina Lombardi

Directed by Alexander Nordström

Production assistant: Camilla Stellato

Christina: Margherita Romeo

The Director: Antonio Parascandolo

Workshop "Il viaggio al nord", 11 juli

Introduzione

Maupertuis' 1736 expedition to Torneå, Martin Olin

La relazione di viaggio come documento tra storiografia e antropologia: il caso Acerbi, introduzione alla Svezia letta e vista attraverso i suoi «Travels», Gianluca Pulsoni

Relazioni letterarie italo-svedesi, Karin Dahl

Il viaggio al Nord degli architetti italiani del Novecento: utopia, formazione e scambi col mondo scandinavo, Antonello Alici e Saverio Sturm

Styrelsebesök, 1-4 september

PROGRAM

Måndag 1/9 Ankomst till Rom och institutet

Tisdag 2/9

9.00–10.15 Styrelsesammanträde SIR

10.15–10.30 *Kaffepaus*

10.30–11.45 Styrelsesammanträde VSM

11.45–12.00 Kort information av Lars Brandberg, Statens Fastighetsverk.

12.00–13.00 *Lunch på institutet*

13.00–14.30 Visning av institutet

14.30–15.30 Visning av och diskussion om biblioteket och arkivet

15.30–15.45 *Kaffepaus*

15.45–ca 18.30 Diskussion om SIR och dess inriktning i framtiden. Kristian Göransson, Martin Olin och Henrik Boman inleder med 20 minuter vardera, därefter fri diskussion i styrelsen.

19.30 *Middag*

Onsdag 3/9

10.00 Specialvisning av de antika romerska husen under Palazzo Valentini *Lunch på institutet*

14.00 Visning av det etruskiska museet Villa Giulia (under ledning av Kristian och Martin)

18.00 Mottagning hos ambassadör Ruth Jacoby.

Workshop “Italic Inscriptions and Databases”

23 september

9:00 Ulla Rajala: Welcome

9:15 Karin Westin Tikkanen (Gothenburg University): Italic languages and Greek in Italy

9:35 Gabriele Cifani (University of Rome “Tor Vergata”): Communities and boundaries in the Middle Tiber Valley

9:55 Alessandra Caravale (Centro Nazionale della Ricerca, Monterotondo): GIS, databases and inscriptions at the CNR

10:15 Ulla Rajala (Stockholm University/University of Cambridge): GIS and pre- and postcolonial inscriptions in the Ager Faliscus

10:35 Anna Blennow (Gothenburg University): Latin inscriptions and graffiti in Rome: an example of a long term perspective

11:10 Silvia Orlandi *et al.* (University of Rome “La Sapienza”): The EAGLE project

11:30 Reinhard Foertsch (DAI, Berlin): Arachne and DAI

11:50 Ulf Jakobsson (Swedish National Data Service): Data standardization and data repositories

12:10 Karin Lundqvist and Giacomo Landeschi (Lund University): *Graffiti* and *dipinti* in 2D and 3D GIS

12:30 Anne Ingvarsson-Sundström (Uppsala University and Swedish Institute at Athens): Databases and standardisation – experiences from Athens

12:50: Eeva-Maria Viitanen (University of Helsinki): A brief summary of the morning

14:00 Structured plenum discussion, chairwoman: Ulla Rajala
16:20 Ulla Rajala: The final words

Venerdì 31 ottobre
Sala Velia ore 10.00 – 13.30

5° WORKSHOP NAZIONALE “PROSPETTIVE E VALORE AGGIUNTO DEL TERZO Sala
Velia ore 14.00 – 16.00

FORUM DEGLI ISTITUTI ESTERI DI ARCHEOLOGIA IN ITALIA
a cura dell’Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia Storia e Storia dell’Arte in Roma

introduce

Adele Campanelli Soprintendente per i Beni Archeologici di Sa, Av, Bn, Ce

modera

Christopher Smith Direttore British School at Rome e Presidente Unione Internazionale degli
Istituti di Archeologia Storia e Storia dell’Arte in Roma

partecipano

Domenico Camardo Herculaneum Conservation Project

Norbert Zimmermann Dipartimento di Roma Istituto Archeologico Germanico

Elizabeth Fentress Presidente Associazione Internazionale di Archeologia Classica

Kristian Goransson Direttore Istituto Svedese di Studi Classici a Roma

Sophie Hay Geophysical Researcher British School at Rome

Stephen Kay Archaeological Computing British School at Rome

Jeremia Pelgrom Reale Istituto Neerlandese a Roma

Claude Pouzadoux Direttrice Centre Jean Bérard

Jane Thompson Herculaneum Conservation Project

Konferens Migration and the Mediterranean. Past and present

MIGRATION AND THE MEDITERRANEAN

PAST & PRESENT

Programme

Tuesday November 4th

Aula Magna of Roma Tre University

14.00 - 14.15 Welcome

Opening speeches

Francesca Cantù, Pro-Rector Roma Tre University

Eva Wiberg, Deputy Vice Chancellor Lund University

14.15 - 15.30 Key-note

Ruth Jacoby, Sweden's Ambassador in Rome

Political Implications on Migration in the Context of the European Union

Elena Basile, Italy's Ambassador in Stockholm

Italian Presidency of the EU Council: Priorities and Challenges. The Need for a Comprehensive Strategy in the Mediterranean

Cécile Kyenge, Member of the European Parliament, former Minister of Integration

Pretaped video speech on the topic of migration and the Mediterranean

Giandomato Caggiano, Roma Tre University

Legal Migration and integration

Session 1

Juridical and Political Implications of Migration in the Context of the European Union

Moderator: Giandomato Caggiano, Roma Tre University

16.00 - 18.00

Eleni Karageorgiou, Doctoral Candidate, Lund University

Solidarity and Sharing in the Common European Asylum System? The role of the Court of Justice of the European Union

Luigi Romano, Doctoral Candidate, Roma Tre University

Conflict of Laws and Immigration in the EU legal order

Chiara Favilli, Lumsa University

The Dublin Regulation and the "Free" movement of beneficiaries of international protection

Gregor Noll, Lund University

In the Borderlands of Science: Unaccompanied Minors in the EU and the Assessment of Age

Martin Ratcovich, Doctoral Candidate Stockholm University

International Law and Disembarkation of Migrants Rescued at Sea

Matthew Scott, Doctoral Candidate Lund University
The Sea is only the First Barrier: Climate Change, Mixed Migration and 'Protection Gaps' in the Common European Asylum System

18.00 - 19.00 Questions and debate

20.00 Reception for speakers and invited guests at the Swedish Institute in Rome

Wednesday November 5th
Aula Magna of Roma Tre University

Session 2

Historical Perspectives on Migration in the Mediterranean Region

Moderator: Adina Maria Pop, International Relations, Roma Tre University

09.00 - 12.00

Kristian Göransson, Director of the Swedish Institute in Rome

Contact and Conflict: Movement in the Mediterranean in the Ancient World

Ulla Rajala, Stockholm University

Latin and Roman Colonisation as Migration in the Fourth and Third Century BC Italy

Simone Misiani, University of Teramo

Migration flows in long-period perspective: from the post-colonial period to the end of the Cold War and the development of Globalization

Antonietta Pagano, University Niccolò Cusano

International migration in Italy: a missed opportunity?

Flavia Zorzi Giustiniani, Uninettuno University

External and intra-EU solidarity: an appraisal of European resettlement and relocation programmes

Azzurra Meringolo, Roma Tre University - Rai RadioTre

When the stories about immigrants are told by their countrymen

Eve Shahshahani, asylum program Manager ACAT France

Syrian asylum seekers: public policies responses to refugees's influx in times of crises, inside the EU, and at its borders

12.00 - 13.00 Questions and debate

14.30 - 17.30 Panel discussion

Syrian Refugees and the Role of the European Union

Moderator: Hege Markussen, International Relations, Lund University

Eugenio D'Auria, Former Ambassador in Saudi Arabia and Austria

Oskar Ekblad, Head of Swedish Resettlement Program at The Swedish Migration Board

Kholoud Mansour, Visiting Scholar, Lund University

Maisa Ahmad Salih, Syrian journalist, reporter of Syrian civil war

Ayam Tahan, Syrian Lawyer, Human Rights Activist

Lorenzo Trombetta, ANSA Beirut, Analyst on Syria and Libanon.

Polat Kizildag, Association for Solidarity with Asylum Seekers and Migrants - ASAM.
Programme Co-ordinator of Protection for Syrian Refugees in Turkey

17.30 - 18.00 Closing speeches

Eva Wiberg, Deputy Vice Chancellor Lund University

Mario Panizza, Rector Roma Tre University

19.00 Dinner and entertainment

Venue: Palladium Theatre, Roma Tre University

Stories of Music and Migration

Songs, Instruments, Dances from the Mediterranean to Northern Europe (playbill)

Ensemble Mare Nostrum

Nora Tabbush - soprano

Valerio Losito - baroque violin

Simon Vallerotonda - theorbo, baroque guitar, vihuela

Massimo Carrano - percussion

Andrea De Carlo - viola da gamba and direction

At a time when music publishing was a rarity, music itself was preserved and transmitted primarily through direct knowledge and collective memory. Folk melodies and basses that accompanied dancing formed an elastic, connective, evolving tissue that spread throughout the ages and the lands. This music becomes the structure of a new refined language of the Renaissance and the Baroque, until re-emerging in our contemporary times